

රිච්මන්ඩ් විද්‍යාලය Richmond College

Assignment for Vacation - 2020

සංයුක්ත ගණිතය

Name / Index No.....

Grade 12

A කොටස

සියළුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

(1) g ශ්‍රිතය $f: R \rightarrow R$ හා $g(x) = \frac{2x+1}{x-5}$; $x \neq 5$ ලෙසට අර්ථ දක්වයි. (i) ශ්‍රිතයේ පරාසය

(ii) g ශ්‍රිතයේ ප්‍රතිලෝමය (iii) $g \circ g(x)$ සොයන්න.

(2) $f(x) \equiv ax^3 + 2bx - c$ බහුපදය $(x - 1), (x + 1)$ හා $(x - 2)$ බෙදූ විට ලැබෙන ශේෂයන් පිළිවෙළින් $-9, 1$ හා 4 වේ නම් a, b හා c සොයන්න

(3) $P \equiv (2, 5)$ හා $Q \equiv (-4, -2)$ වේ.

(i) PQ රේඛා ඛණ්ඩය $2:3$ අනුපාතයට අභ්‍යන්තරව බෙදන R ලක්ෂ්‍යයේ ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

(ii) $\frac{PM}{MQ} = 2$ වන පරිදි වූ M ලක්ෂ්‍යයේ පථය සොයන්න.

(4) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos px - \cos qx}{\cos mx - \cos nx} = \frac{p^2 - q^2}{m^2 - n^2}$ බව පෙන්වන්න.

(5) $\frac{2x^2 - 1}{(x+1)(x^2 - x - 2)}$ හි හින්න භාග සොයන්න.

(6) $\frac{1 - \cos 2\theta}{1 + \cos 2\theta} = \tan^2 \theta$ බව පෙන්වා ඒ නයින් පහත ප්‍රතිඵල අපෝහනය කරන්න.

(i) $\tan \frac{\pi}{12} = 2 - \sqrt{3}$ (ii) $\frac{1 - \sin 2\theta}{1 + \sin 2\theta} = \tan^2 \left(\frac{\pi}{4} - \theta \right)$

(7) a හා b නිශ්ශුන්‍ය දෛශික දෙකක් සඳහා $a \cdot b$ අදිශ ගුණිතය අර්ථ දක්වන්න.

$a \cdot (a + 2b) = 0$ සහ $|a| = |b|$ වේ නම් a හා b අතර කෝණය සොයන්න.

(8) පොළවේ සිට 300 m ඉහළින් බැලූනසක් 60 ms^{-1} ඒකාකාර වේගයෙන් සිරස්ව,

(i) ඉහළට යමින් සිටියදී (ii) පහළට යමින් සිටියදී

බැලූනසේ සිට ගලක් බිමට හෙලනු ලැබේ. එක් එක් අවස්ථාවේදී ගල බිමට වැටීමට ගතවන කාලයන් වලින් සමීකරණ භාවිතයෙන් පමණක් සොයන්න.

(9) $OACB$ යනු සමාන්තරාස්‍රයකි. A හා B ලක්ෂ්‍ය වල පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙළින් \mathbf{a} හා \mathbf{b} වේ. L යනු AC පාදයේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය වේ. M මගින් BC පාදය 3:2 අනුපාතයට බෙදේ. OL සහ AM රේඛා E දී ඡේදනය වේ. $\overrightarrow{OE} = \frac{5}{6} \left(\mathbf{a} + \frac{1}{2} \mathbf{b} \right)$ බව සාධනය කරන්න.

(10) ගැට්ට කිරස් වනසේ සවිකර ඇති අරය a වන සුමට අර්ධ ශේලීය පාත්‍රයක් තුළ AB ඒකාකාර දණ්ඩක් සමතුලිතව තිබෙන්නේ A කෙළවර පාත්‍රය තුළද, B කෙළවර පාත්‍රයට පිටතින්ද පිහිටමින් AB තිරසර β කෝණයක් ආනත වන සේය. දණ්ඩේ දිග සොයන්න. දණ්ඩේ බර W නම්, පාත්‍රය මගින් දණ්ඩ මත ඇතිකරන ප්‍රතික්‍රියා ද සොයන්න.

B කොටස

ප්‍රශ්න 5 ට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

(11) (i) $0 < k < 1$ නම් $4kx^2 - 4(k+1)x + k^2 - 2k + 5 = 0$ යන වර්ගජ සමීකරණයේ මූල තාත්වික බවද, මූල දෙකම එකට වඩා විශාල බවද පෙන්වන්න.

(ii) α හා β යනු $x^2 + ax + b = 0$ වර්ගජ සමීකරණයේ මූල වේ නම්, α^2 හා β^2 මූල වූ වර්ගජ සමීකරණය ලබාගන්න. එනමින් $\alpha(\alpha + 2\beta)$ හා $\beta(\beta + 2\alpha)$ මූල සහිත වර්ගජ සමීකරණය අපෝභනය කරන්න.

(iii) $f(x) = (\mu + 1)x^2 + (\mu + 1)x + \mu$ හා $g(x) = (\mu - 2)x^2 + 8\mu x + 4(\mu - 2)$ ලෙස x හි බහුපද දෙකක් අර්ථ දක්වා ඇත. මෙහි $\mu \in R$.

(a) $f(x) = 0$ සමීකරණයේ මූල තාත්වික වීමට μ හි අගය පරාසය සොයන්න.

(b) $g(x) = 0$ සමීකරණයේ මූල තාත්වික වීමට μ හි අගය පරාසය සොයන්න.

(c) $f(x) - \mu$ බහුපදයේත්, $3\mu + 10 + g(x)$ බහුපදයේත්, $(x + 1)$ පොදු සාධකයක් බව පෙන්වන්න.

(12)(i) $ax^4 + bx^3 - x^2 + 2x + 3$ යන්න, $x^2 + x - 2$ න් බෙදූ විට ශේෂය $4x + 3$ වේ නම්, a හා b නියතවල අගයන් සොයන්න. ඒනමින් $x^4 + 2x^3 - x^2 - 2x$ හි සාධක අපෝභනය කරන්න.

(ii) $f(x) \equiv 2x^4 + 3x^3 + ax^2 + bx + c$ බහුපදය, $(x - 2)(x + 3)$ න් බෙදූවිට ශේෂය $(-5x + 2)$ වේ. $6a = -64 - c = 6b$ බව පෙන්වන්න. එම බහුපදය $(x - 1)$ න් බෙදූවිට ලැබෙන ශේෂය a ඇසුරින් පමණක් ලබාගන්න.

(iii) $y = 2|x + 1| - 3$ සහ $y = x + 2|x - 2|$ හි ප්‍රස්ථාරවල දළ සටහන් එකම සටහනක අදින්න. එමගින් $2|x - 2| + x - 3 > 2|x + 1|$ සපුරාලන x හි අගය කුලකය සොයන්න.

(13) (i) $\log_2 4 + 2 \log_2 x - \log_2(2x - 1) = 2$ විසඳන්න.

(ii) සාධාරණ විසඳුම් සොයන්න. (a) $2\sin^2 x + \sqrt{3} \sin 2x = 2 \sin x$

(b) $\cos 3x \cos^3 x + \sin 3x \sin^3 x = 0$

(iii) $11 \cos^2 x + 16 \sin x \cos x - \sin^2 x$ යන්න $a + b \cos(2x - \theta)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න. මෙහි a හා b නියත වන අතර θ යනු සුළු කෝණයකි. a, b හා θ සොයන්න.

තවද $\frac{1}{11 \cos^2 x + 16 \sin x \cos x - \sin^2 x + 3}$ හි උපරිම හා අවම අගය සොයන්න.

(14) (a) පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණමිතික සම්බන්ධතා සාධනය කරන්න.

(i) $\frac{1}{\tan 3A - \tan A} - \frac{1}{\cot 3A - \cot A} = \cot 2A$ (ii) $3 - 4 \cos 2\theta + \cos 4\theta = 8 \sin^4 \theta$

(b) සුපුරුදු අංකනය අනුව ත්‍රිකෝණයක් සඳහා සයින නීතිය හා කෝසයින නීතිය ප්‍රකාශ කරන්න.

(i) $\frac{a^2 + b^2 - ab \cos C}{a \sin A + b \sin B + c \sin C} = \frac{a}{2 \sin A}$ බව පෙන්වන්න.

(ii) ABC ත්‍රිකෝණයක BC, CA, AB පාදවල දිග සමාන්තර ශ්‍රේණියක පද අනුක්‍රමයක වේ. $BC = a, AB = a + 2d$ ද වේ. දිගම පාදය AB වේ. $\cos C = \frac{1}{2} - \frac{3d}{2a}$ බව පෙන්වන්න.

(15) P හා Q දුම්රිය දෙකක් M දුම්රිය පොළක් හරහා එකවිට වලින වන අතර එවිට ඒවායේ වේග පිළිවෙළින් u සහ $v (u > v)$ වෙයි. P සහ Q දුම්රිය සමාන්තර මාර්ගවල එකම දිශාවට පිළිවෙළින් f සහ $3f$ නියත ත්වරණ සහිතව වලින වේ. P හා Q හි උපරිම වේග පිළිවෙළින් $2v$ සහ $2u$ වන අතර දුම්රිය දෙක එකම වේලාවේදී උපරිම වේග ලබා ගනී. උපරිම වේග ලබාගත් පසු දුම්රිය එකම වේග සහිතව වලින වේ. P සහ Q දුම්රිය සඳහා එකම සටහනේ ප්‍රවේග -කාල ප්‍රස්තාර නිරූපනය කරන්න.

(i) $v = \frac{5u}{7}$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $\frac{2u}{7f}$ කාලයකට පසු දුම්රිය දෙක එකම ස්ථානයක් හරහා වලින වෙමින් පවතින බව සාධනය කරන්න.

(iii) දුම්රිය දෙකේ ප්‍රවේග සමාන වන මොහොතේ ඒවා අතර පරතරය $\frac{u^2}{49f}$ බව පෙන්වන්න .

(iv) දුම්රිය දෙක ඒවායේ උපරිම වේග ලබා ගන්නා මොහොතේදී P ට වඩා $\frac{3u^2}{49f}$ දුරක් ඉදිරියෙන් Q පවතින බව පෙන්වන්න.

(16)(a) O, A, B හා C යනු O, A හා B එක රේඛීය නොවන පරිදි වූ ලක්ෂ්‍ය තුනකි. මෙහි $\overrightarrow{OA} = \mathbf{a}$, $\overrightarrow{OB} = \mathbf{b}$ සහ $5\overrightarrow{OC} = 2\mathbf{a} + 3\mathbf{b}$ වේ. D ලක්ෂ්‍යය $\overrightarrow{OD} = \mu\mathbf{a}$ සහ $\overrightarrow{DC} = \beta\mathbf{b}$ වන පරිදි තෝරාගෙන ඇත්නම් μ හා β අගයන් සොයන්න. A, B හා C එක රේඛීය වන බව පෙන්වන්න. C ලක්ෂ්‍යය, A සහ B අතර පිහිටා ඇත්නම් $AC:CB = 3:2$ බව පෙන්වන්න. $5\overrightarrow{OE} = 2\mathbf{a} + 5\mathbf{b}$ වේ නම් $ODEB$ සමාන්තරාස්‍රයක් බව පෙන්වන්න.

(b) $ABCDEF$ යනු පාදයක දිග a වූ සවිධි ඡඩ්‍රයකි. විශාලත්වය නිව්ටන් $P, 2P, Q, Q, 2P$ හා P වූ එකතල බල පද්ධතියක් AB, BC, CD, DE, EF හා FA ඔස්සේ ක්‍රියා කරයි. බල පද්ධතියේ සම්ප්‍රයුක්ත බලය E හරහා යයි නම්, එය C හරහාද යන බව සාධනය කරන්න. එහි විශාලත්වය නිව්ටන් $8\sqrt{3}P$ බවද පෙන්වන්න. දැන් මෙම බල පද්ධතියට එම තලයේම ක්‍රියා කරන BAF අතට වූ සුරැණය නිව්ටන් මීටර $4\sqrt{3}Pa$ වූ බල යුග්මයක් යොදනු ලැබේ. එවිට බල පද්ධතියේ සම්ප්‍රයුක්තයන්, එහි ක්‍රියා රේඛාව මගින් AB කපන ලක්ෂ්‍යයන් සොයන්න.

(17)(a) සුපුරුදු අංකනයෙන් A, B, C ලක්ෂ්‍යවල පිහිටුම් දෛශික $4\mathbf{i} + \mathbf{j}$, $\gamma\mathbf{i} + \mu\mathbf{j}$ සහ $\mathbf{i} + 5\mathbf{j}$ වේ. γ, μ යනු ධන නියත වේ. $OABC$ වතුරසුයෙහි විකර්ණ දිගින් සමාන වන අතර ඒවා එකිනෙකට ලම්බක වේ. \mathbf{i} හා \mathbf{j} මගින් \overrightarrow{AC} දක්වන්න. දෛශික අදිශ ගුණිතය භාවිතා කර $\gamma = 4$ සහ $\mu = 3$ බව පෙන්වන්න.

(b) සෘජු කෝණාස්‍ර අක්ෂ පද්ධතියක OX, OY දිශාවේ එකක දෛශික \mathbf{i}, \mathbf{j} වේ. A, B හා C ලක්ෂ්‍ය තුනක පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙළින් $\mathbf{a} = 4\mathbf{i} + 6\mathbf{j}$, $\mathbf{b} = 3\mathbf{i} + 3\mathbf{j}$, $\mathbf{c} = -2\mathbf{i} + \mathbf{j}$ වේ. $5\sqrt{10} N$ විශාලත්වයෙන් යුත් P බලයක්, \overrightarrow{BA} ඔස්සේ ක්‍රියා කරයි. $4\sqrt{29} N$ විශාලත්වයෙන් යුත් Q බලයක් \overrightarrow{BC} ඔස්සේ ක්‍රියා කරයි. R තුන් වෙනි බලයක් D ලක්ෂ්‍යය ඔස්සේ ක්‍රියා කරයි. P, Q බල $X\mathbf{i} + Y\mathbf{j}$ ආකාරයෙන් දක්වන්න.

(i) බල පද්ධතිය යුග්මයකට උභයනය වේ නම් R බලය, $X\mathbf{i} + Y\mathbf{j}$ ආකාරයෙන් සොයන්න.

(ii) බල පද්ධතිය සමතුලිත වන විට R බලය $D \equiv (x_0, y_0)$ දී ක්‍රියා කරයි නම් R හි ක්‍රියා රේඛාවේ සමීකරණය සොයන්න.

(iii) බල පද්ධතිය $(1, -2)$ ලක්ෂ්‍යයේදී ක්‍රියා කරන $4\mathbf{i} + 3\mathbf{j}$ තනි සම්ප්‍රයුක්ත බලයකට උභයනය වනවිට, R බලය, $X\mathbf{i} + Y\mathbf{j}$ ආකාරයෙන් සොයන්න. එවිට R බලයෙහි ක්‍රියා රේඛාවේ සමීකරණය සොයන්න.